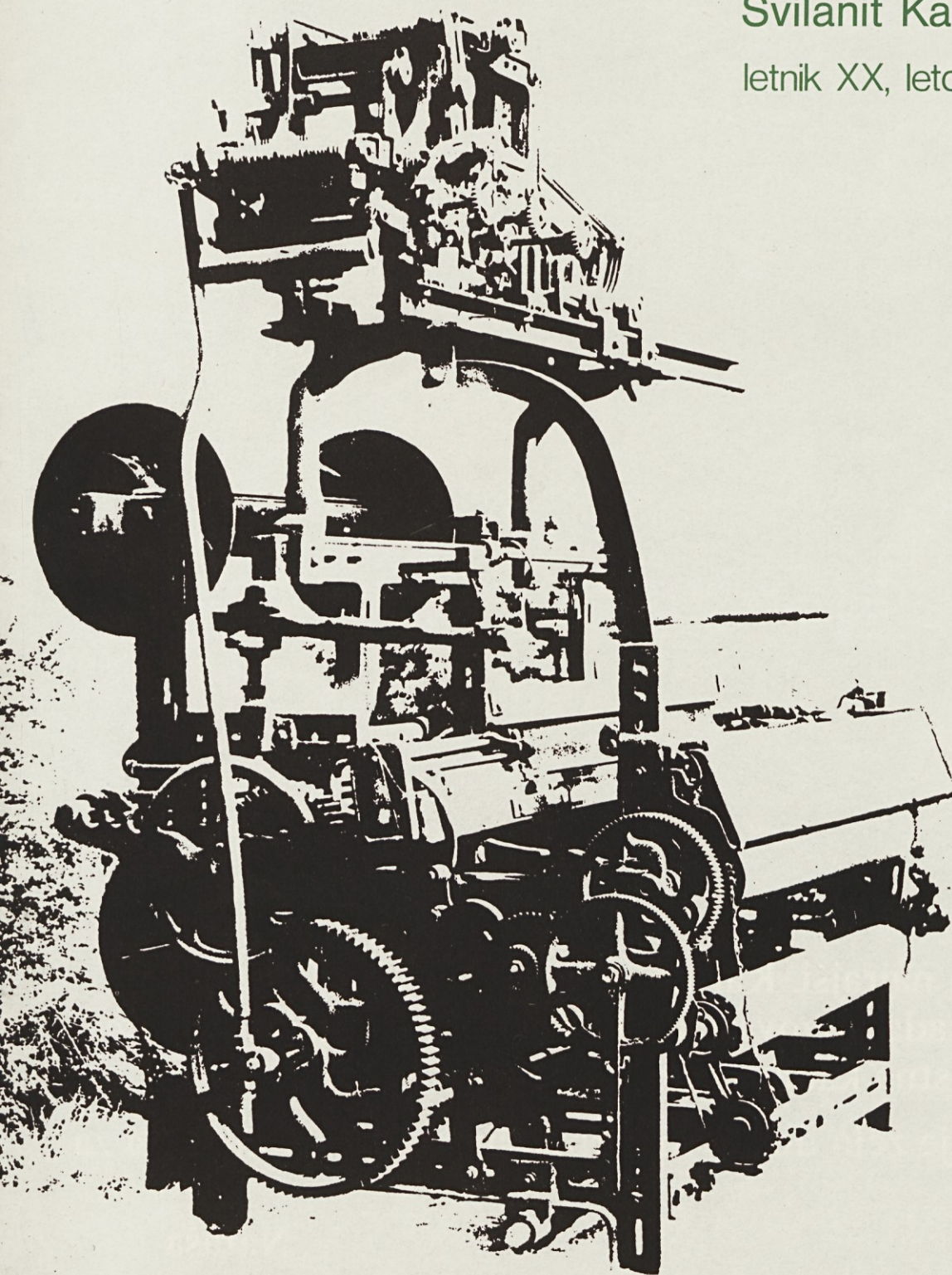

KAMNIŠKI TEKSTILEC

glasilo delovne
organizacije
Svilanit Kamnik

letnik XX, leto 1982, št. **1-2**

Mamico imam najrajši. Kar ne vem, mi pove.
Z mamico se rada pogovarjam. Pripoveduje mi lepe pravljice.
Zato sem žalostna kadar popoldne dela v tovarni.

Moja mamica je zelo dobra in skrbna in je ne bi zamenjala za
nič na svetu.

Nataša

III. konferenca slovenskih sindikatov

V Ljubljani je bila 5. in 6. februarja 1982 III. konferenca slovenskih sindikatov s temo „VLOGA IN NALOGE SINDIKATOV PRI UVELJAVLJANJU DELAVCEV KOT NOSILCEV SOCIALNE POLITIKE IN ZAGOTAVLJANJA SOCIALNE VARNOSTI DELAVCEV“.

Pri delu konference so bila podrobno izpostavljena področja iz zaposlovanja, štipendiranja in izobraževanja, zdravstvenega varstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, varstva pri delu, prehrane med delom, stanovanjske politike, boljše izrabe delovnega časa.

Razpravljalci so bili enotnega mnenja, da je socialna varnost delavcev predvsem odvisna od ustvar-

jenega dohodka, produktivnejšega dela in boljšega gospodarjenja, ker bomo le tako zagotovili boljše socialne razmere na vseh področjih.

Delegat iz tekstilne industrije je poudaril, da bi bilo potrebno hitreje reševati bonifikacijo delovne dobe delavcev, kot so tkalke, predice, barvarji.

Večjo pozornost je potrebno nameniti tudi zdravstvu, saj je še vedno veliko delovnih invalidov prav v tekstilni industriji, njim pa je treba nuditi ustrezno delo in varnost.

Učinkovitejša akcija je potrebna v izobraževanju in zaposlovanju, pozornost naj bo v uresničevanju raznih samoupravnih aktov, planiranju, itd.

Če se ozremo nazaj v pretekla leta, lahko v Svilanitu z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo prav na vseh področjih socialne politike že veliko naredili. Pa naj bo pri zdravstvenem varstvu, varstvu pri delu, stanovanjski politiki, prehrani med delom in v dvigu družbenega standarda zaposlenih na sploh.

Nikakor pa ne moremo biti zadovoljni z vsem, še naprej naj velja vsa pozornost ustvarjanju čimboljših socialnih razmer, le-te pa bomo dosegli z boljšim delom in dobrim gospodarjenjem ter stabilizacijskim obnašanjem nas vseh v združenem delu.

Salem BEGANOVIC

Inovatorji leta 1981

O težavah, ki tarejo inventivno dejavnost v našem gospodarstvu, pa tudi v delovni organizaciji, je bilo veliko povedanega. Nizka stopnja inovatorstva, katera spremlja slovensko in jugoslovansko združeno delo, je ves čas bila prisotna tudi v Svilanitu. Prav zaradi tega je v informacijskem sistemu delovne organizacije bilo veliko kritičnih in tudi spodbudnih člankov o inovatorstvu.

Ta članek se veliko razlikuje od prejšnjih. V njemu bi radi osvetlili zelo velik napredek inovacijske dejavnosti v letu 1981. To kar je doseženo v preteklem letu sicer še vedno ni tisto, kar bi morali doseči — množična inovacijska dejavnost kot sestavni del procesa proizvodnje. No, kljub temu, če povemo podatek, da smo v letu 1981 imeli več inovacij, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, kot v prejšnjih desetih letih, lahko konstatiramo, da je to precejšen uspeh. Da je to res, ne govorijo le številčne prijave inovatorjev, ampak tudi podatek, da v resnici uresničujemo v naši delovni organizaciji mnogo več izumov, inovacij in racionalizacij, kot jih lahko evidentiramo na osnovi prijav. Zaradi tega je potrebno poudariti, da je v Svilanitu tekom leta 1981 bilo še inovatorjev in ne samo tistih, katere bomo predstavili.

Pogoj za zagotavljanje dovolj dinamične gospodarske rasti v bodoče je: posodabljanje tehnologije in organizacije dela, večja uporaba domačega znanja in izboljšanje kvalifikacijske sestave zaposlenih; skratka, smotrnejše izkoriščanje vseh razpoložljivih fizičnih in umskih zmogljivosti. To pa pomeni tudi širše uveljavljanje množične inovacijske dejavnosti in vseh drugih oblik ustvarjalne aktivnosti delavcev.

Živimo in delujemo v sistemu socialističnega samoupravljanja, torej v družbeni ureditvi, v kateri delavec sam upravlja s pogoji in rezultati svojega dela in je v takšnem družbenoekonomskem položaju, ki ga uveljavlja kot svobodno osebnost in ki v največji meri sprošča in vzpodbuja njegovo delovno ustvarjalnost; torej tudi inovoacijsko!

(iz uvodnega poročila V. Hafnerja o množični inovoacijski dejavnosti)

GRILJC FRANC, vodja izmene v pripravljalnici je naredil tehnično izboljšavo na križno previjalnem stroju. Izdelal je dodatni element, ki preprečuje izpadanje niti iz čistilca tekom obratovanja. Po predlogu predpostavljenega, da se reši problem izpadanja niti iz mehanskega čistilca, kar je povzročalo dodat-

ne zastoje in zmanjševalo produkcijo križno previjalnega storja, je tov. Griljc Franc dal rešitev prigraditve posebnega elementa izdelanega v lastnih delavnicah za vsako glavo stroja. Vodstvo delovne enote in delavci, ki spremljajo ta postopek so potrdili, da se isti zelo dobro obnese. S tem je zmanjšano število pretrgov pri križnem previjanju oziroma povečana je produktivnost pri tej fazi predelave.

Druga tehnična izboljšava tov. Griljca je predelava nosilca in vzmeti predčistilca.

Obstoječi križno previjalni stroji so po sami konstrukciji narejeni za previjanje varkopsa na križni navitek. To pomeni, da so vodilci niti prirejeni le za eno smer odvijanja niti (balona). Z ozirom na to, da je pri nas predložek križni navitek, a ne varkops, se smer odvijanja spremeni, to je povzročalo zatikanje preje za nosilno vzmet predčistilca in pretrga. Tov. Griljc je izdelal novo vzmet prilagojeno smeri odvijanja.

Za takšno dejavnost se šteje vsaka ustvarjalnost delavcev v združenem delu — od drobnih racionalizacij prek večjih tehničnih izpopolnitev delovnega procesa in poslovanja do izumov in odkritij, katerih rezultat je povečanje produktivnosti dela oziroma povečanje dohodka v temeljni organizaciji. Poglavitni pogoj, da delavec pridobi pravico do nadomestila, je povečanje dohodka temeljne organizacije. Prav s tem — s povečanim dohodkom — se meri delavčev prispevek. Povečani dohodek je osnova za ugotavljanje višine nadomestila. To pomeni, da je treba inovacijo, racionalizacijo ipd. uporabiti v praksi in da daje konkretne prispevke k povečanju dohodka.

Določanje takšnih odnosov pomeni dosledno uresničevanje načel v delitvi po delu. Gre za novost v naši zakonodaji o družbenoekonomskih odnosih. Dosledno uresničevanje teh načel je zelo pomembno za nadaljni materialni in družbeni razvoj. Spodbujanje ustvarjalne dejavnosti pomeni pospeševanje celotnega družbenega razvoja, saj tehnika in tehnologija postajata vse pomembnejša nosilca rasti produktivnosti dela. S tem pa se ob enakem vloženem delu povečuje družbeno bogastvo.

(Iz določil Zakona o združenem delu)

GRDEN FRANC, mojster v pripravljalnici je izdelal sklopko na saških snovalih. Prejšnji sistem, po katerem je delavka morala pri vsakem valju oviti jermen okoli osi valja in ga zatakiniti za zatič je povzročalo spodrsavanje in hitro izrabo jermena. Avtor je skonstruiral sklopko, katera onemogoča spodrsavanje. Ta izboljšava se dalj časa uspešno uporablja in je prinesla prihranek materiala (poraba jermenov) boljše kvaliteto snovanja (ni spodrsavanja) ter humanizacijo dela.

GORIČAN JOŽE je naredil spremembo pogona unifila in izboljšava pogonske sklopke na GIANI statvah. Po originalni konstrukciji pogon unifila dobimo od spodnje udarne gredi. Vrtilni moment prenašamo s klinastim jermenom preko pomožne osi in podaljšanje udarne gredi. Te so spojene z zatičem, kar je povzročilo hitro izrabo in pogosta popravila. Pomožno os in udarno gred je spojil s pomočjo posebne sklopke. Novi način prenosa se je na določenem številu statv zelo dobro obnesel, zato je dan predlog, da se uporabi na vseh Giani statvah. Na ta način je zmanjšano število popravil, vzdrževalcev in število zastojev.

Druga izboljšava na Giani statvah je izboljšava glavne sklopke. Pri originalni izvedbi je zaradi velike obremenitve prišlo do zračnosti in pozneje do lomljenja pesti. Z dodatnim kovinskim obročem je pest ojačal in onemogočil pokanje. S tem je zmanjšana poraba rezervnih delov, manj je vzdrževalnih del in seveda manj zastojnih ur v proizvodnji.

SUBIC MIRO — mojster vzdrževanja. Predlagatelj je predložil preureditev vodilnih kolesčkov podajalnih drogov na Tery-matic strojih (Saurer). Inovator je našel rešitev zamenjave tekstolitnih in kovinskih kolesčkov v podajalnih drogovih, kateri so po originalni izvedbi imeli določene pomanjkljivosti. S kombinacijo je izrabljeni tekstolitni kolesček z igličastimi ležaji in kovinskega kolesčka je bistvo rešitve problema. Za demonstracijo krogličnih ležajev je konstruiral posebno napravo, ki omogoča, da ne pride do deformacije kovinskega plašča. Prednost te izvedbe je v tem, da se lahko vsi izrabljeni oziroma neuporabni kolesčki ponovno uporabijo. S tem se je zmanjšala poraba rezervnih delov, kateri so uvoženi. Poleg tega so zmanjšani zastoji na vseh Saurer strojih, ter kot najvažnejše je zmanjšana možnost, da vnašalec votka ostane v zevu in ga greben pritiska ob tkanino in razpenjalec tkanine ter nastane precejšnja materialna škoda.

TAJČ PETER, mojster vzdrževalec šivalnih strojev, je naredil robilni aparat za robljenje z diagonal trakom. Aparat se uporablja na starih Singer strojih in je na ta način omogočil izdelavo zahtevnih operacij šivanja za katere bi morali uvažati nove specialne šivalne stroje. Omenjene operacije bi sicer bilo možno izvajati brez te naprave, vendar s 50 % večjo uporabo časa.

MIHORIČ ZDENO je s preureditvijo elektro instalacij tkalskega stroja Saurer zmanjšal možnost pojava požara. Kot povzročitelj požara je bila elektro zavora z več omskimi upori. Zaradi tega je vodstvo delovne enote nakazalo problem in eventuelno rešitev problema. Tov. Mihorič, električar iz vzdrževalne enote je rešil problem. Tov. Mihorič je z odstranitvijo uporov, kateri so povzročali požar rešil ta problem. Drugačna vezava in novo vgrajeni deli so locirani v elektro omarici in so domače proizvodnje. Tehnična izboljšava inovatorja se uspešno uporablja na vseh Saurer-jih tipa 225.

KONCILJA BRANE in NOGRAŠEK JOŽE sta izdelala napravo in vpeljala brušenje vseh „vidia“ rezil za tkalske in šivalne stroje. Pred tem predlogom je brušenje vseh rezil potekalo v DO Titan. Kot primer navajamo podatek, da je za 60 brezčolničnih statev, katere imajo 120 rezil, za brušenje bilo potrebno vsak mesec 36.000 din. Ravno tako je zelo velik prihranek pri rezilih šivalnih strojev.

BENKO BOGOMIR, vodja izmene v pripravljalnici je predlagal, naj bi se zaščita mehanizma nitne zaustavke spremenila oziroma na enem delu skrajšala. Na izdelanem prototipu se je to pokazalo kot izredno dobro in je pozneje tov. Benko v sodelovanju s ključavničarsko delavnico na celotni cevčnici postopoma skrajšal zaščitne nitne zaustavke. S tem se je zmanjšala možnost nabiranja prahu, skrajšal se je čas čiščenja in kar je najbolj važno, so se zmanjšali zastoji za 3,5 ur na teden.

Na koncu je važno poudariti vzroke vzpona inovacijske dejavnosti v Svilanitu tekom leta 1981. Kot najbolj pomemben vzrok za uspeh ocenjujemo, da je to hitro in ekspanzivno reševanje vseh predlogov in brez ljubosumja ali nevoščljivosti čim bolj realno ocenjevanje in nagrajevanje avtorjev. Pri delavcih vlada zaupanje, da je sistem inovatorstva vključen v sistem nagrajevanja in da lahko delavcu prinaša dodatni dohodek. To potrjuje dejstvo, da smo v tem letu samo v prvem mesecu dobili še 3 prijave inovacij.

Boris ZAKRAJŠEK
Bogo WIEGELE

Bo delo delegacij boljše

S SEJE OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK

Ni naključje, da so se člani OO ZK v naši delovni organizaciji odločili imenovati delovno skupino, da pripravi analizo delovanja delegatskega sistema v naši delovni organizaciji. Za nami so namreč nove volitve članov delegacij za delegiranje delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Torej je najprimernejši čas, da podamo pregled našega dosedanjega dela.

Brez podrobnejše analize bi bila ocena delovanja delegatov na področju delovanja delegacij za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti dobra, popolnoma zadovoljiva. Vendar to oceno motijo nekatera dejstva, ki

Med vodilnimi poslovodnimi delavci bi lahko kar na prste prešteli vse tiste, ki so bili v zadnjih letih posebej nagrajeni za svoje inovacijske dosežke, a še tisti redki so bili potem deležni hudih očitkov in natolcevanj. Ali to pomeni, da poslovodni delavec sploh ne more biti inovator; če pa že je, ali ne more biti za to posebej nagrajen, ker je vsakovrstna ustvarjalnost njegova redna delovna dolžnost, za katero dobiva tudi ustrezni OD?!

Res je, da je za delavce v neposredni proizvodnji mnogo lažje razmejiti normalno delovno dolžnost od ustvarjalne, inovacijske dejavnosti, ki jo je mogoče zelo določeno ovrednotiti. Dosti težje je to za organizatorje dela, raziskovalne in druge strokovne delavce, zlasti pa za poslovodne delavce. Vendar to ne pomeni, da njihovih inovacijskih dosežkov sploh ni mogoče objektivno opredeliti in jih tudi ustrezno ovrednotiti. Če tega ne uresničujemo, potem delamo krivico ne le tem delavcem, temveč škodujemo tudi vsem drugim delavcem in celotni družbi!

(iz uvodnega poročila V. Havnerja o množični inovacijski dejavnosti)

jih je delovna skupina v svojem gradivu predložila OO ZK v razpravo. Kakšna so torej odstopanja, kako moramo delovati?

V delegacijah za Zbor združenega dela v obeh temeljnih organizacijah in delovni skupnosti moti slaba udeležba delegatov na sejah delegacij, ki je le 44 %. Slaba udeležba je na eni strani odraz pomembnosti delegacij v samoupravnem življenju TOZD in DO, na drugi pa odraz prisotnosti nekaterih dejstev objektivnega značaja. Ko preverjamo, kako so se naši delegati udeleževali sej Zbora združenega dela smo lahko popolnoma zadovoljni. Kar 86 % je bila naša prisotnost, kar gre pripisati resnemu in zavzetemu delu določenega dela članov v naših delegacijah.

Enaka, celo morda nekoliko slabša je bila prisotnost delegatov v delegacijah za delegiranje delegatov v Samoupravne interesne skupnosti. Nasploh pa smo se pri delu teh delegacij srečevali z mnogimi vprašanji. Najpomembnejše med njimi je bilo, kako ob oblikovanju splošnih delegacij v TOZD Svila in DSSS ter 2 združenih in 1 posebni v TOZD Frotir doseči takšno kvaliteto delovanja delegacij, da bi ob čim manjši izgubi delovnega časa spoštovali osnovna načela delegatskega sistema, ki smo jih zapisali v Ustavo. Dosegli smo racionalnost pri delu, vendar smo z metodo dela, usmerjeno k „zadoloženemu

članu" v delegaciji za interesno področje, odstopili od ustavnih načel. Zamenljivi delegat se je vedno bolj spreminjal v klasičnega odbornika. Iskali smo najboljše rešitve. Želeli smo doseči da bi sklicevanje sej skupščin samoupravnih interesnih skupnosti in izdajanje gradiva za te seje bilo časovno usklajeno. Tako bi se delegacije sestajale bolj poredko, izguba delovnega časa bi bila manjša, kvaliteta dela in udeležba na sejah pa nesporno boljša.

Člani OO ZK so ocenjevali tudi delo strokovnih služb in njihovo pomoč delegatom. Je bila ta primerna?

Pomoč, ki je bila nudena je bila delegatu dobrodošla. A je ni bilo vedno dovolj. Dogovor, ki smo ga sprejeli v letu 1980, da morajo za delo delegacij strokovne službe pripraviti stališča in mnenja je zaživel. To slednje je veljalo predvsem za delo delegacij za ZZZ. Pri delu delegacij za SIS so bili nekateri strokovni delavci bolj zavzeti za tolmačenje tega gradiva. Bolj vprašljivo pa je bilo slabo povezovanje delegacij in samoupravnih organov v delovni organizaciji. Razni poizkusi, da bi to vez napravili trdnjšo, niso uspeli. Če te povezave ni bilo dovolj, je moralo biti povezovanje še slabše med delegati in delavci, ki so te delegate izvolili.

Na podlagi teh ugotovitev naj bi samoupravne strukture sprejele za boljše delovanje delegatskega sistema naslednja osnovna izhodišča:

— zaostriti odgovornost delegatov za rednejšo udeležbo na sejah s tem, da naj bi najmanj enkrat letno podajali poročilo samoupravnim organom,

— delegati samo se morajo seznaniti z gradivom pred sejami skupščin, le tega morajo temeljito proučiti, da bi ob mnenjih strokovnih služb ugotavljali pravilnost usmeritev,

— poslovodni organi morajo redneje sodelovati na sejah delegacij ter biti v funkciji predlagatelja stališč in mnenj do gradiva, ki je obravnavano na delegaciji,

— samoupravni organi t.j. delavski sveti morajo najmanj enkrat letno obravnavati delovanje delegacij, obravnavati program dela občinskih skupščin ter vsaj polletni in letni obračun gospodarjenja v občini ter ostale pomembnejše zadeve, ki vplivajo na delitev dohodka v TOZD in DO, ter se še nadalje zavzemati za sočasnost sklicevanja sej in izdajanja gradiva za skupščine SIS.

Ob sprejemu teh zaključkov člani OO ZK niso mogli mimo ugotovitve, da smo v delu delegacij za delegiranje delegatov družbeno politične skupnosti in SIS šele pred tretjim mandatnim obdobjem. Spomnimo se prvih korakov samoupravljanja. Za uspehe potrebujemo daljše obdobje. Z bogatimi izkušnjami, ki jih imamo, lahko upravičeno pričakujemo da bo delo delegacij v obdobju 1982–1986 boljše.

Martina ERMAN

Raziskava kravat na jugoslovanskem tržišču

Namen raziskave je bil:

- analizirati potrošnjo kravat na našem tržišču,
- ugotoviti zastopanost Svilanitovih ter konkurenčnih kravat na izbranih prodajnih mestih,
- prikazati gibanje proizvodnje in prodaje po posameznih artiklih ter stanje zalog,
- gibanje prodaje po posameznih kupcih.

Raziskava se je vršila na terenu in samem podjetju. Na terenu je bil izvršen popis kravat na izbranih prodajnih mestih, anketiranje prodajalk ter anketiranje potrošnikov. V podjetju pa so bile izvršene obdelave ter analize anketnih listov, kakor tudi analiziranje drugih podatkov kot gibanje prodaje, proizvodnje, gibanje realizacije po posameznih kupcih.

GIBANJE PROIZVODNJE OD 1977–1981

Če najprej pogledamo kako se je gibala proizvodnja ugotovimo naslednje:

— proizvodnja dolgih kravat je od leta 1977 vse do leta 1980 naraščala, v letu 1981 pa je bila manjša v primerjavi z letom 1980 za 15 %.

— proizvodnja šalov je v letu 1978 v primerjavi z letom 1977 narasla za 210 %. Leta 1979 v primerjavi z letom 1978 je narasla za 62 %, v letu 1980 pa je bila proizvodnja manjša od leta 1979 — $I=90,3$. V letu 1981 je proizvodnja šalov večja za 128 % v primerjavi z letom 1980.

— proizvodnja garnitur po letih se je gibala takole: leta 1978 je proizvodnja večja za 4 % v primerjavi z letom 1977, leta 1979 se je proizvodnja zmanjšala za 14 % v primerjavi z letom poprej, leta 1980 je proizvodnja malo pod letom 1979 — $I=99$, leta 1981 pa je proizvodnja manjša v primerjavi z letom 1980 za 27 %.

— proizvodnja rut se je začela pred dvema leti in proizvodnja tudi narašča.

GIBANJE PRODAJE OD LETA 1977 DO 1981

— DOLGE KRAVATE: Prodaja dolgih kravat je v letu 1978 narasla za 11,4 % v primerjavi z letom prej. Leta 1979 je skoraj na isti ravni kot leta 1978 — $I=100,8$, medtem ko je leta 1980 prodaja narasla za 22,9 % primerjano na leto 1979. V letu 1981 pa je prodaja dolgih kravat narasla le za 3 % primerjano na leto 1980.

— ŠALI: Prodaja šalov se je gibala takole: leta 1978 je v primerjavi z letom poprej zelo narasla —

$I=238,2$, leta 1979 je prav tako veliko naraščanje verižni $I=278,5$, leta 1980 pa se je prodaja povečala za 14,4 % v primerjavi z letom poprej. Prodaja šalov je v letu 1981 v primerjavi z letom 1980 narastla za 58 %.

— GARNITURE: Prodaja garnitur od leta 1978 dalje pada.

— RUTE: Prodaja rut se je pravzaprav začela jeseni 1980 in se zelo lepo giblje.

ANALIZA PRODAJNIH MEST KRAVAT

Na 63 izbranih prodajnih mestih kravat v Jugoslaviji smo izvršili popis kravat, ki je obsegal: popis vseh proizvajalcev kravat na posameznem prodajnem mestu, popis glavnih grup kravat — glede na vzorce, popis končnih maloprodajnih cen ter ocena udeležbe Svilanitovih kravat na določenem prodajnem mestu.

SEZNAM PROIZVAJALCEV KRAVAT NA PRODAJNIH MESTIH (63 prodajnih mest)

PROIZVAJALEC KRAVAT	zastopar nost na PM število	% zastopar panost (63=100)
1. SVILANIT	62	98,41
2. ASTIBO	29	46,03
3. VIS	33	52,38
4. NAPREDAK BLACE	9	14,28
5. TREVIRA BEGEJ	4	6,35
6. UVOZ	2	3,17
7. ŠKOF SLAVICA	5	7,94
8. RAŠICA	4	6,35
9. PODHOSTNIK	5	7,94
10. MARKOVIČ	1	1,59
11. SEVER TEREZIJA	4	6,35
12. GALTEKS	1	1,59
13. FUJS	1	1,59
14. ČEPIN ETA	2	3,17
15. PIHER NEŽKA	1	1,59
16. LJUDMILA RAKUN	1	1,59
17. CENTER ZA SAVR. ODEVANJE	6	9,52
18. ALMIRA	2	3,17
19. SLOBODA BEOGRAD	2	3,17
20. ZANATOPRODUKT BEOGRAD	1	1,59
21. PAZOVA	1	1,59
22. PILEHIJA SARAJEVO	1	1,59

Iz zgornje tabele vidimo, da je Svilanit zastopan na največjih prodajnih mestih, na 62 od 63 možnih, na drugem mestu je Vis, ki je zastopan na 33 prodajnih mestih, sledi Astibo na 29, Napredak Blace na 9, Center za savr. odevanje na 6, privatnici Škof Slavica in Podhostnikova sta na 5, Trevira Begej, Rašica ter Sever Terezija so zastopani na 4 prodajnih mestih. Ostali proizvajalci pa so samo na dveh ali enem prodajnem mestu.

OCENA UDELEŽBE SVILANITOVIH KRAVAT PO POSAMEZNIH KRAJIH

MESTO	ocena udeležba Svilanita v %	(vsi proizvajalci = 100 %)
LJUBLJANA	90	
CELJE	80	
MARIBOR	75	
RIJEKA	75	
ZAGREB	70	
NIŠ	10	
BEOGRAD	70	
NOVI SAD	70	
SARAJEVO	85	
SKOPJE	50	

Iz navedene tabele je razvidno, kakšen delež predstavljajo Svilanitove kravate v primerjavi z vsemi konkurenčnimi proizvajalci. Najbolj smo zastopani v Ljubljani — kar z 90 %, nato v Sarajevu s 85 %, sledijo Celje, Maribor, Rijeka, Zagreb, Beograd. V Skopju je naša udeležba 50 %, medtem ko je v Nišu izredno malo naših kravat. Tu je močan lokalni vpliv, saj so v glavnem kravate „Napredka“ iz Blaceja.

ANKETIRANJE PRODAJALK

Na vseh prodajnih mestih, kjer smo izvršili popis kravat smo tudi anketirali prodajalke, ki prodajajo kravate.

Zanimalo nas je po katerih kravatah je največje povpraševanje glede na deseni in barvo in ali je povpraševanje po garniturah. Odgovori so bili naslednji:

Največje povpraševanje je po pletenih kravatah, po katerih je veliko večje povpraševanje kot je pa ponudba. Potrošniki najbolj iščejo kravate v modrih barvah, sledijo kravate v rjavih in bordo barvah. Na vprašanje prodajalkam ali je povpraševanje po garniturah, je 55 % prodajalk odgovorilo, da povpraševanja po garniturah ni, 29 % prodajalk je dalo odgovor, da je povpraševanje, 16 % prodajalk pa je odgovorilo, da je povpraševanje majhno.

Na naše vprašanje, kakšno je povpraševanje po kravatah je 63 % prodajalk mnenja, da je povpraševanje nespremenjeno, 22 % da pada, 12 % da narašča, 3 % pa je mnenja, da povpraševanje niha.

ANKETIRANJE POTROŠNIKOV

Izbrali smo 32 prodajnih mest, kjer smo izvršili anketiranje. V anketi je sodelovalo 660 potrošnikov.

Pri analiziranju odgovorov smo ugotovili naslednje:

1. Pri odločitvi za nakup kravate je najvažnejši izgled kravate.

2. Potrošniki največkrat kupijo novo kravato takrat, ko kupijo novo obleko, takšnih odgovorov je bilo 47,6 %, 20,3 % jih je odgovorilo, da se odločijo za nakup, ko kupijo novo srajco, 16,2 % kupi kra-

vato za darilo, samo 5,6 % pa jih je odgovorilo, da kupijo kravato čisto slučajno, če jim je všeč.

3. Največ in sicer 31 % anketiranih potrošnikov nosi kravate samo ob izrednih priložnostih, 29,7 % včasih, le 23,3 % pa nosi kravato vsak dan.

4. Na vprašanje ali poznajo proizvajalce kravat je 41 % potrošnikov odgovorilo, da jih poznajo, 59 % potrošnikov pa ne pozna nobenega proizvajalca kravat. Med potrošniki je najbolj poznan Svilanit, sledi Vis, nato Astibo.

Naj na koncu zaključim z naslednjim:

1. Svilanit je od vseh proizvajalcev kravat prisoten na največ prodajnih mestih.

2. Prodaja naših kravat komadno po letih ne narašča, to se vidi iz naše realizacije, kakor tudi odgovor prodajalk o obsegu povpraševanja na našem tržišču. Absorpcija jugoslovanskega tržišča je cca 400.000 kom Svilanitovih kravat letno.

3. Želje potrošnikov pri izbiranju kravat so zelo različne. Zato je pri ponudbi kravat potrebno imeti zelo velik izbor. Nujno je potrebno spremljati modo in biti s proizvodi na prodajnem mestu pravočasno.

4. Nujno je potrebno spremljati promet s posameznimi kupci in ukrepati, ko se ugotovi, da prodaja ni zadovoljiva.

5. Potrebne so informacije končnim potrošnikom o modi v kravatah, ker velik delež potrošnikov spremlja modne novosti.

Nada BOKAN

Obisk predstavnikov Občinske konference mladih delavcev

Dne 14. 12. 1981 ob 13.00 uri smo imeli mladinci Svilanita sestanek s predstavnikoma občinske konference mladih delavcev. Poleg prisotnih mladincev, predstavnika Krznar Sreča, je bil udeležen tudi mentor mladih v Svilanitu tov. Beganovič Salem.

Namen omenjenega sestanka je bil proučiti delovanje OO ZSMS Svilanit, njene želje, potrebe in navsezadnje doseči, da se bo mladinska organizacija v prihodnje bolj krepila in razvijala.

V mladinsko organizacijo v DO Svilanit je včlanjenih okoli 200 mladincev. Poskušalo se je še pridobivati nove člane tako, da se je pri prihodu v delovno organizacijo preko kadrovske službe seznanilo mlade delavce z delovanjem mladinske organizacije in jih tako vzpodbudilo k sodelovanju. Vendar ni bilo vidnega uspeha. Prizadevamo si na ta način, da občasno sprašujemo po enotah in jim pošiljamo vabila za sodelovanje. Pri tem čutimo, da so

učenci, ki pridejo na počitniško prakso v našo delovno organizacijo, še vedno premalo zastopani v naši mladinski organizaciji. Zato bomo morali mladinci v prihodnje nameniti temu večjo pozornost, kajti iz teh vrst lahko dobimo marsikaterega aktivnega mladince. Zato imamo zadolženo komisijo in upamo, da bo več odziva. Predvsem pa ni odziva tistih, ki še delujejo v krajevni skupnosti, pri gasilskem društvu ipd. Mladinci najraje sodelujejo med delovnim časom, medtem, ko izven delovnega časa zanimanje precej pade, ali pa ga sploh ni. Problem so tudi brigadirji, predvsem tisti, si so vezani na proizvodno delo. V glavnem je to opazno v času dopustov. Potrebno bo najti ustrezen dogovor z vodji enot, da se omogoči mladincem odhod v brigado.

Več ali manj aktivno deluje predsedstvo OO ZSMS Svilanit. Sestanke imamo po potrebi, t.j. enkrat na mesec ali na dva meseca. Na teh sestankih so prisotni člani predsedstva, ki so tudi predsedniki posameznih komisij (kulturne, tehnične, športne itd.). Tu se sproti dogovarjamo, kaj bomo delali, kako bomo opravili in določimo naloge posameznikov. Pri našem delu sodelujemo tudi s sindikatom. Vključujemo se tudi pri akcijah NNP in volitvah. Bolj slabo pa je sodelovanje z DPO, za kar si bomo morali mladinci bolj prizadevati.

Tov. Beganovič je glede na dejansko stanje delovanja OO ZSMS Svilanit podal mnenje o delu mladine. Navedel je, da so določena obdobja in leta, ko

mladina aktivno dela in obdobja, ko ni nobenega aktivnega udejstvovanja. Kot obdobje dokaj aktivnega delovanja je sedanja mladinska organizacija. Vendar je še vedno premalo delovnih mladincev. Omenil je, da vzrok za premajhno vključevanje mladine v DPO, samoupravne in delegatske sisteme obstaja v še vedno precej togem in nezaupljivem odnosu do mladih. To se kaže tudi v premajhnem številu mladincev v ZK. Sodelovanje mladine je v glavnem odvisno od okolja, v katerem mladinci

Vera BURNIK

Prešernov večer

Tudi v Svilanitu smo se vključili v praznovanje slovenskega kulturnega praznika. V soboto, 6. februarja smo imeli v obratu družbene prehrane PREŠERNOV VEČER, v katerem so se nam predstavili učenci osnovne šole Toma Brejca ter citraš Ivan Vidic s svojima vnukoma.

Program se je začel ob 17. uri, ko so štirje učenci osnovne šole Toma Brejca stopili na prizorišče, Ivan Vidic pa je iz svojih citer, s pomočjo obeh kitaristov, izvalil pristno slovensko glasbo. Ko so citre utihnile pa so program nadaljevali učenci s Prešernovo poezijo. Najprej nam je Sonja Hudoklin prebrala s svojim čistim in tekočim glasom Prešernov življenjepis. Sledilo je „Pismo staršem iz Dunaja“, katerega nam je v starem Kranjskem jeziku prebrala Marija Lipovšek. Zelo nas je navdušila ve-

Potem so zopet zapele citre. Lepo je zvenel njihov že tako redek glas in maloštevilni poslušalci so bili navdušeni. Navdušila sta jih prisrčnost in izvirnost učencev osnovne šole Toma Brejca, s katero so nam predstavili Prešerna in njegovo poezijo. Pri tem so si pomagali z igro in z obleko, kar je dalo recitalu še poseben čar. Ves recital so izvedli doživeto in

delajo. Vendar je treba za omenjeno delo vključevati aktivne, sposobne mlade delavce. Predlog tov. Beganoviča je, da bi bili mladinci bolj seznanjeni z delovanjem družbenopolitičnih organizacij.

Položaj mladega delavca naj bi bil v večjem prizadevanju, za pravičnejše odnose na vseh področjih (v proizvodnji, upravi itd.).

Upamo, da se bodo omenjene naloge v največji meri izpolnile.

sela romanca Povodni mož, v vlogi Urške pa je nastopila Mateja Podbevšek. Z deklško nagajivostjo v ljubki preobleki nam je približala ljubljansko dekle iz Prešernove dobe. V Vrbi pa smo spoznali vso ljubezen Prešerna do domače vasi, do kmečkega življenja, njegove pristnosti, katero nam je izpovedala Sonja. Marija Lipovšek pa nam je približala Črtomirov zadnji boj, v noči pred „Krstom pri Savici“. Nad Železno cesto pa sta se navduševala Mateja Podbevšek in Stane Janževce, ki je v svoji preobleki dajal videz pravega kmečkega fanta. S svojo hudomušnostjo in pristnostjo mladega slovenskega para sta zrla na „Železno cesto“, katera bi ju popeljala od Dunaja pa do Trsta. Za konec programa so vsi učenci skupaj zrecitali znan verz: „Le ena se tebi je želja spolnila, da v zemlji domači ti truplo leži“.

Glas citer nam je še bolj približal Prešernovo poezijo

Prerekanje ob potovanju z „železno cesto“

brez treme, kar gre zahvala njihovi mentorici tovarišici Sonji Kristan.

Ivan Vidic pa je poezijo spremljal na citrah. Pri tem sta mu bila za spremljavo njegova vnuka s kitaro. Zaigrali so nam staro slovensko pesem, ki se je čudovito podala k Prešernovi poeziji. V začetku so imeli malo treme in kljub temu, da so še začetniki so takoj potem zaigrali ubrano v narodni pesmi. Zato upamo, da jih bomo še kdaj slišali. V sožitju narodne glasbe in Prešernove poezije se je enourni kulturni večer končal. Končal se je z grenkobo spo-

znanja, da take prireditve niso obiskane, pa čeprav so postavljene na prosto soboto. Dani so nam vsi pogoji, da se take prireditve izpeljejo, na koncu pa kljub zanimivem programu ostanejo sedeži prazni, nastopajoči in organizatorji pa razočarani. Brezsmiselno se je spuščati v poglobljanje vzrokov, zakaj je bila majhna udeležba. Ob takem kulturnem prazniku, v katerega se vključuje celotna naša družba preko različnih prireditev na različnih krajih, Svilanit res ne bi smel biti izjema. In tudi ni bil, razen udeležbe mogoče!

Marinka GOMIRŠEK

Samopomoč — naša pomoč

Denar, denar, denar... Vsi ga potrebujemo, vsak dan. In vedno ga je premalo. Zato je že pred leti v našem podjetju vznikla ideja, da bi si pri reševanju denarnih zadev na nek način pomagali sami — ideja o varčevanju in smotrnem izkoriščanju skupno privarčevanega denarja. V okviru sindikalne organizacije je bila ustanovljena blagajna vzajemne pomoči — samopomoč. Sprejet je bil poslovnik, ki se je glede na potrebe večkrat spreminjal. Število varčevalcev se je iz leta v leto večalo, posebno zdaj, v času stabilizacije, pa članstvo iz meseca v mesec narašča, saj nam ob hitri rasti življenjskih stroškov osebni dohodek marsikdaj kar prehitro skopni. In tu je samopomoč, ki nam bo „skrajšala“ mesec do naslednje plače.

Kakšni so pogoji, da lahko postaneš član varčevalcev v samopomoči? Pravico do članstva ima vsak zaposleni v podjetju. Najnižja vloga po novih spre-

membah v poslovniku je 150 din, lahko pa se odločimo za višjo vlogo. Bodoči član v blagajni podjetja izpolni pristopno izjavo in naslednji mesec mu bo pri izplačilu osebnega dohodka odtegnjena prva vloga. Po preteku petih mesecev bo že upravičen do posojila 6000 din, seveda pa lahko tudi manj. Istčasno bo lahko dvignil tudi privarčevani znesek nad 500 din. Izpolniti bo moral samo prošnjo za posojilo z navedbo osnovnih podatkov in podpisom dveh porokov iz delovne organizacije. Posojilo, ki je brezobrestno, bo začel odplačevati naslednji mesec. Najdaljša doba odplačevanja je deset mesecev.

Ideja o varčevanju je živa, odkar živi človek. Že ljudska modrost je znala ob vsakem razsipništvu opozoriti, da je prihranjeno jajce boljše kot snedeni vol. V našem podjetju smo torej sklenili, da si bomo prizadevali varčevati. S sorazmerno nizkimi mesečnimi vlogami si bomo ustvarjali „skrito“ rezervo, istočasno pa bomo sodelavcu, ki je v finančni zagati, pomagali, da jo bo prebrodil. Prišel pa bo dopust, nakup ozimnice, takrat pa bom tudi jaz zaprosil za „pomoč“. S takim varčevanjem bomo prispevali k trdnjše gospodarstvu skupnosti, v kateri živimo in delamo, kar je prav v sedanjem času še kako pomembno.

Sodelavci — nečlani samopomoči, razmislite in pridružite se nam!

Silva DROBNIČ

Imela sem dobre sodelavce

S koncem leta 1981 se je tovarišica Vehar Anica upokojila. V računovodstvu Svilanita je delala le 3 mesece manj kot četrt stoletja. Višek svoje življenjske moči je porabila v Svilanitu in lahko rečem, da je živela za nj in se veselila njegovih uspehov. Obiskala sem jo na njenem domu, da mi pove svoje vtise iz teh časov.

S kakšnimi občutki ste nastopili službo, kakšni so bili vaši prvi koraki?

Moja prejšnja zaposlitev je bila v gostinstvu, kjer smo imeli lepe prostore. In prav prehod v slabe prostore me je navdajal s težkimi občutki. Uprava je bila takrat v Mekinjah. Spominjam se naoljenih stopnic, stene so bile obljepljene s papirjem, ki naj bi prikril še slabšo sliko. Imeli smo vsega tri pisarniške prostore. Direktor je bil tov. Jagodic, obratovodja pa tov. Jenko Matija. Prevzela sem delo kontista. V računovodstvu nas je delalo tedaj šest. Seveda je bil takrat obseg tovarne dosti manjši. Ko sem v enem zadnjih Tekstilcev prebirala arhivske slike, sem ugotovila, da je od stare „Mekinske uprave“ za menoj ostala le še Ema iz desenature, vsi ostali so že odšli, večinoma v pokoj.

Z vami je prišlo iz šole še veliko mladih kadrov. Njihovo šolsko znanje ste v veliki meri oplemenitili z vašimi praktičnimi izkušnjami. Tudi jaz sem bila med njimi. Ali opazate, da so te izkušnje in nasvete sprejemali in jih povrnili s hvaležnostjo?

Vedno sem bila pripravljena svoje znanje prenašati na sodelavce. Rada sem vsakemu svetovala in ga usmerjala pač iz svojega strokovnega področja, ki sem ga poznala. Ljudje različno sprejemajo tako sodelovanje in pomoč. Nekateri pokažejo hvaležnost, drugi pa tega ne kažejo tako neposredno. To je razumljivo — kolikor ljudi, toliko značajev. Dobro

smo se razumeli in imela sem dobre sodelavce. Kljub prostorskim stiskam, ki so včasih načenjale živce, smo delali v prijetnem vzdušju. Šele ob odhodu sem zvedela, da sem v očeh mladih veljala za strogo.

Kakšno je bilo vaše delo?

Delo je bilo zanimivo, povezano z ugotavljanjem rezultatov poslovanja. Prav pričakovanje rezultata je popestrilo moje delo. Pri tem pa so me najbolj utrujali zadnji roki za dokončanje dela. Lahko je zamujala cela veriga sodelavcev pred menoj, jaz nisem smela zamuditi. In prav to obremeni človeka. Vsakemu, ki pri takem delu vzdrži 20 let lahko samo čestitam.

Poznali smo vas kot zelo vestno sodelavko, ki skoraj ni izostala z dela zaradi bolezni. Prav zato smo bili nemalo presenečeni, ko vas je leta 1977 bolezen odrgala od dela za daljši čas. Po okrevanju ste prevzela mesto svetovalca v gospodarsko finančni službi. S kakšnimi občutki ste sprejela to spremembo?

Bolezen me je zelo potrla, ker nisem vedela do katere faze se bo razvijala. Zdaj sem kar zadovoljna. Vesela pa sem, da po vrnitvi na delo nisem bila izločena in da sem dobila delo, ki me je pritegnilo. Če sem določen problem rešila v korist Svilanita, mi je bilo to v zadovoljstvo.

Ob koncu naj povem še to, da je tov. Veharjeva aktivno delala tudi v Društvu računovodskih in finančnih delavcev Domžale—Kamnik in tudi tu prispevala svoj delež k uveljavljanju svoje stroke.

Anica, za vaš prispevek Svilanitu lepa hvala.

Marjan DERNIČ

Občni zbor IGD Svilanit

Na občnem zboru IGD Svilanit, ki je bil v mesecu januarju 1982 so gasilci razpravljali o opravljenem delu v preteklem letu.

Ugotovili so, da je bil zastavljeni program začrtanih nalog v večini izvršen. Večja pozornost in skrb je bila posvečena preventivni dejavnosti. S pomočjo vseh delavcev Svilanita so uspele priprave za začetek gradnje gasilske shrambe, ki bo obenem služila CZ. Nabavljena sta bila dva gasilna aparata za gašenje požara v zaprtih prostorih. Prenovljen je bil tudi gasilski kombi. Gasilci Svilanita so tekmovali na nivoju občinske zveze in to v Kamniku in Šaleku. V gasilsko društvo je bilo včlanjenih v preteklem letu 38 članov. Zelo veliko skrb pa se posveča na pridobivanju novih članov gasilcev.

IGD Svilanit na tekmovanju v Šaleku

Gasilsko društvo so v preteklem letu sestavljale tri desetine. V programu za leto 1982 si je društvo zastavilo kot glavno nalogo pridobivanje novega kadra za gasilce amaterje. Posebno radi bi pridobili čimveč delavcev, ki imajo višjo in visokošolsko izobrazbo. Z boljšim informiranjem, osebnimi stiki in reklamiranjem dejavnosti društva in pomembnosti vloge gasilca bi prav gotovo uspeli pridobiti več ak-

tivnih članov. Gasilec je vendarle človek, ki pomaga sočloveku ob požaru in elementarnih nesrečah v mirnem in vojnem stanju. V tekočem letu bi tudi radi organizirali trojke za vse oddelke in vse izmene v tovarni. Naloge trojk bi bile usmerjanje, vodenje in

Anka HUBAD

Kdo so naši varnostniki

Bilo je mračno, malce megleno, mrzlo ponedeljkovo jutro, kot mnogo juter v njihovem vsakdanu, ko sem jih obiskala na delu. Želela sem dobiti tri od njih za kratek razgovor, vendar njihov nereden delovni čas je bila ena od težav, da sem se lahko pogovarjala samo z dvema od šestih, redno zaposlenih varnostnikov.

Naj vam torej, predstavim ta dva moja sogovornika: to sta Hribar Franc, zaposlen pri Varnosti pol-drugo leto in v naši DO prav tako, ter Vrhovec Bogo, pri Varnosti že 17 let, v naši DO pa kot varnostnik 17 let.

Ko sem obema razložila, kakšen namen ima ta razgovor, sta bila oba kar prijetno presenečena, da se sploh kdaj kdo spomni njih, saj bo že skoraj drugo desetletje minilo in jih v tem času (razen službenih pogovorov seveda), nihče ni povprašal po počutju, o problemih in po željah.

V razgovoru sta želela povedati čimveč, drug drugega sta dopolnjevala in želela podati čimboli jasno sliko o njihovem delu.

Kdo sta, kakšno je vaše delo in koliko vas je?

V DO Svilanit nas je v službi za varnost podjetja in premoženja 6 aktivnih delavcev. Občasno za čas odsotnosti zaradi bolniške ali letnih dopustov vključujemo tudi honorarnega delavca. Za tekoči mesec se vnaprej določi mesečni razpored, katerega se potem vsi držijo. Naše delo se sestoji iz receptorske službe od 6. do 14. ure, vratarsko-čuvajske službe od 14. do 6. ure zjutraj naslednjega dne, s tem da je od 18. ure do 6. ure naslednjega dne postavljeno dodatno varovanje in sta v tem času zato dva varnostnika. Tako se v tem času tudi menjavata, da je en delavec po 2 uri na obhodu, drugi je v vratarnici in, ko se ta vrne, pa se zamenjata.

Kako ljudje gledajo na vas, kako vas sprejmejo ter komu ste odgovorni za svoje delo?

Delovni ljudje nas gledajo različno, z večino ni problemov in spoštujejo splošen red in disciplino, seveda pa tisti, ki bi radi kršili red in ustvarjali delikte, pa jim morda to vedno ne uspe, ti na našo službo ne gledajo lepo. Naše dolžnosti so s pravilniki o varnosti podjetja, družbeni samozaščiti in s

varovanje požara. Seveda pa so za to potrebni izpraznjeni gasilci, za kar jih bo potrebno usposobiti.

Na občnem zboru so gasilci tudi volili organe upravljanja GD Svilanit. Za novega predsednika upravnega odbora je bil izvoljen tov. Tajč Peter.

splošnimi predpisi točno predpisane, zato mi samo vršimo svoje delo. Dolžni smo evidentirati vsakega obiskovalca, zraven pa budno spremljati tudi vsa dogajanja okoli sebe. Za kontrolo naših obhodov v času opravljanja vratarsko-čuvajske službe od 18. do 6. ure zjutraj je znotraj tovarne nameščenih 7 kontrolnih točk, na katerih kontrolna obhodna ura točno registrira točen čas obhoda in število obhodov. Zato se ni treba bati za naše delo, ker nas te kontrolne obhodne ure silijo v to, da smo dolžni napraviti določeno število obhodov. V času nočnega dežurstva napravimo štiri do pet obhodov, vzporedno pa kontroliramo zaprtje oken, vrat in luči. Preseneča nas, da nam nekateri celo uničujejo nastavke na kontrolnih točkah, kar nikomur ne priinese koristi, lahko pa tovarni same težave. Poleg teh kontrolnih točk nas redno obiskuje nadzornik iz Varnosti, ki pride nenapovedano in se nikoli ne ve, kdaj pride, tako sredi noči ali popoldneva, lahko v kratkem zaporedju dvakrat istega dne. Če čuvaje smatra kot vestne in natančne, tedaj se z nami malo pogovori in ne gre po podjetju ali po kontrolnih točkah. Vsakokrat pa da oceno o budnosti, eventualni vinjenosti, urejenosti obleke na delu, dogajajo pa se seveda tudi hujše stvari. Za manjše prekrške je možnost zmanjšanja OD od 3–8 %, v hujših primerkih pa do 15 %, možne pa so celo izključitve iz delovne skupnosti Varnost.

Seveda pa ni vse samo spoštovanje navodil Varnosti, temveč smo neposredno podrejeni delodajalcu – v tem primeru Svilanitu Kamnik, vodi splošno kadrovske službe, katerega navodila smo dolžni izvajati.

S kakšnimi težavami se srečujete in kako jih odpravljate?

Pri svojem receptorskem delu v dopoldanskem času se srečujemo s strankami, s katerimi moramo primerno ravnati in jih usmeriti na pravo mesto. Vršimo kontrolo zunanjih delavcev in nekaterih privatnikov, ki opravljajo uslužnostna dela in včasih naletimo na probleme, ker se z njimi ne moremo sporazumeti, da je treba spoštovati predpise, ki jih varnostniki imamo: kot n.pr. da ne smemo puščati parkiranih avtomobilov na dvorišču tovarne ipd. V smislu samozaščite je treba biti vedno buden, tako da nas včasih tudi kakšno neodgovorno ravnanje posameznika, ki nas hoče zamotiti in s tem odvrniti od naše osnovne naloge: biti vesten in odgovoren na vsakem koraku.

V popoldanskem času nam je močno olajšano delo, če so na delu prisotni dežurni delavci podjetja, na katerega se lahko obrnemo. On lahko najlaže tudi uredi stvari, da dobi delavce, če je treba n.pr.

včasih celo razložiti tovarnjak. Vendar pa se dogaja, da vedno ni dežurnega delavca in takrat mora varnostnik sam odločati o problemih, ki v popoldanskem času nastanejo.

Vemo, da se je v preteklosti dogajalo, da so delavci iskali vse možnosti, da bi ušli med delovnim časom ven tako preko ograj, ali da so pregovorili varnostnika. Na to smo bili večkrat opozorjeni tako s strani vodstva, enak očitek pa je bilo slišati tudi od ljudi, vendar pa mislimo, da danes skoraj ni več takih primerov. Najbolj prebrisani so tudi iskali najrazličnejše možnosti, da bi šli iz podjetja brez vednosti varnostnikov, tako da so celo ušli skozi kuhinjo. Sedaj te možnosti ni več, saj je pri obratu družbene prehrane postavljena dodatna ograja. Menimo, da bo teh težav še manj, če bodo odprta gradbišča v prihodnje bolje zavarovana.

Opozorili bi še na to, naj bi vodje dela vedno izpisovali na izhodnih dovolilnicah vzroke izhodov, ki so točno določeni, tako pa včasih delavec pride z neizpolnjenim kartonom in evidentiramo kot vzrok izhoda privatni izhod. Prav bi bilo, da delavci, ko se vrnejo nazaj, obvestijo varnostnika, kajti prav v času malice, ko je več izhodov v trgovini, vedno ne vemo ali celo ne vidimo, da se je posameznik vrnil in mu zato na izhodnem kartonu, ki ostane neizpolnjen, označimo čas vrnitve ob 14. uri.

Kako se počutite ob nedeljah in praznikih, ko morate vršiti svojo dolžnost, medtem ko imajo drugi prosto?

Ko smo ob nedeljah in praznikih v DO sami, je skrb za varnost še večja, več je obhodov po tovarni-

škem območju. Seveda si ob lepi nedelji zaželim, da bi bili tudi mi prosti, vendar dolžnost do dela in odgovornost je prva, ki nas sili k resnemu in zbranemu delu.

Prav zaradi dela ob sobotah, praznikih in nedeljah nastopa pri nas velika fluktuacija (od 17–18 %), da pa ljudje ostajajo na teh delih, so v glavnem zdravstveni razlogi.

Povedali so mi še, da osebni dohodek posameznika v vratarsko čuvajski službi ni nič kaj vzpodbuden — okoli 10.000 din, z nadurnim delom pride sicer nekoliko več, vendar ob dejstvu, da je prostega časa malo ni čudno da jih malo ostaja v takih službah.

V času mojega razgovora z njimi se je oglasil tudi njihov nadzornik od TOZD Varnost iz Mengša, katerega člani kolektiva so tudi naši varnostniki. Na njihovo delo ni imel posebnih pripomb, pohvalil pa je tudi dobro organiziranost in skrb za družbeno samozaščito v DO Sivilanit.

Kakšne so vaše želje?

Želeli bi si več razumevanja s strani delavcev, da bi nas ne jemali kot nujno zlo, temveč kot delavce, ki morajo z vso odgovornostjo bdeti nad premoženjem in varnostjo tovarne.

V naši vratarnici naj bi se delavci ne smeli zadrževati, na to opozarja tudi napis na vratih, vendar nekateri tega ne spoštujejo in nas tako pri delu motijo. Največkrat so to bolj eni in isti delavci, ki jim tudi naše opozorilo ne zaleže.

Ivana SKAMEN

Dobri, dobri, dedek mraz

Iskrice z obiska pri Dedku Mrazu

Srečni in veseli dogodki so neizbrisni, nepozabljeni. Zaradi njih je življenje lažje, lepše; zaradi njih si želimo živeti. Eno teh srečnih doživetij je prav gotovo vsakoletni obisk Dedka Mraza, ki v pravljico lepi ledeni palači sredi zasneženih planin nikoli ne preneha misliti na naše malčke. Če pa je temu Dedku Mrazu še ime Peter, potem se nam res ni potrebno bati, da obisk naših otrok pri temu dobremu in pristrčnemu dedku ne bi bil srečen.

Nedeljsko dopoldne, kot mnogo drugih, a vendarle malo drugačno, saj v Sivilanitovi menzi ne čaka vsako nedeljo Dedek Mraz. Pričakuje pridne in manj pridne otroke. V novem kožu in kučmi je zelo veličasten, skozi gosto brado in brke pa se ve-

selo in hudomušno nasmiha. Zadovoljno prikimava lepo okrašenim stenam, mimogrede pobara kuharja Karla naj ne pozabi pristaviti velikega lonca kave za starše, vročega čaja za otroke in sladkarije za najbolj sladkosnede. Otroci morajo priti vsak hip, Dedek pa še enkrat prešteva, če je nakupil dovolj daril za vse otroke. Gospodinjski pripomočki za pridne male gospodinje, sestavljivi vlaki čakajo malih učence, družabne igrice in imenitna nalivna peresa so skrbno shranjena v velikih vrečah, ki so jih dedkovi palčki in snežinke postavili pod veliko in lepo okrašeno jelko v kotu menze. Ja, ja, gode dedek v brado, ni veliko, a pripravil in podaril bom to z veliko ljubeznijo. In dedek razmišlja še naprej. Otroci bodo že veseli, a starši . . . Vedno niso zadovoljni z darili otrok; lahko bi bilo več, boljše, še najbolj praktičen bi bil denarni bon, ki bi ga vnovčili v trgovini za jopico, pulover . . . Malčki pa se čudijo nejevolji staršev, saj so sami prav srečni z dedkovim darilom.

Dedek Peter se nasmehne prvemu obiskovalcu, drobnemu fantičku z veliko kapo na glavi, ki zelo pogumno hiti dedku nasproti. Oči mu zažarijo kot dve zvezdici, lica pordela in srečen nasmeh mu vleče usta prav do ušes. Dedku zapoje pesmico in še vedno z igrivim nasmehom na licu odhaja domov, k

sebi stiska veliko vrečo. Dogodek se ponavlja ves dopoldan. Kdo bi preštel vse zadovoljne obraze, pesmice in obljube, da bodo še bolj pridni. Sem pa tja se je prikotalila od prehudega razburjenja ali strahu, da bo dedek spregledal vse nagajivce, tudi kakšna solza, ki pa se je zaradi srečnega dogodka hitro posušila.

A tudi spremljevalcem malih obiskovalcev se kar dobro godi to dopoldne; ob kavi klepetamo in nadaljujemo nedokončan razgovor še iz zadnjega delovnega dne. Zadovoljni od prijetnega doživetja nam je

celo uspelo zaustaviti plaz kritike in „boljših“ predlogov na račun dedkovih daril.

S svojo malo nagajivko se vračava domov; srečna sem, saj mala vso pot zadovoljno čeblja in hvali dedka na vse pretege; predvsem zaradi nalivnika, ki ga kot mala šolarka še nikoli ni držala v rokah. Zelo vesel in razburljiv dogodek pa zaključim: Vaš Dedek Mraz je pravi dedek mraz, ker je tako pridni in lep in prijazen, v vrtcu pa je bil nepravil, veš tisti Emil, ki žarnice popravlja!

Nasvidenje prihodnje leto — ob Dedku in seveda kavi!

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izrečeno sožalje, poklonjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.
Vsem hvala!

Schaffer Joži

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavcem in sodelavkam, za denarno pomoč, ki mi je omogočila, da sem lahko spremljala svojega moža v zdravilišče zaradi težke bolezni. Prisrčna hvala!

Košir Fani

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega očeta se sodelavkam in sodelavcem iskreno zahvaljujem za poklonjeni venec, izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti.

Serko Jožica

ZAHVALA

Vsem sodelavkam in sodelavcem se iskreno zahvaljujem za sočustvovanje ob smrti mojega očeta, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Buser Karlo

ZAHVALA

Ob smrti očeta se vsem sodelavcem in sodelavkam iskreno zahvaljujem za poklonjeni venec, izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti.

Škapin Marija

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža se sodelavkam in sodelavcem najtopleje zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti.

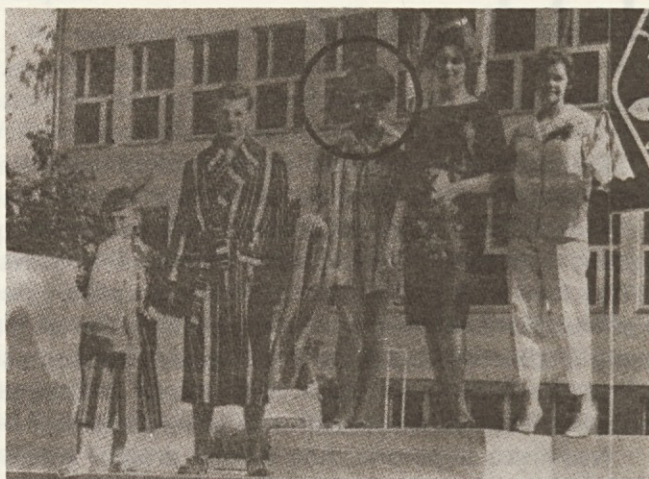
Fabjan Rozina

Marija PERČIČ

Po sledeh fotoarhiva

Ko človeku za hip ostane pogled na stari fotografiji spozna, kako čas hitro beži. A ne le to. Vsega te prevzame čudovito spoznanje, da so bili stari časi zares zlati časi.

Ne morem si kaj, da se ne nasmehnem ob fotografiji, ki je nastala leta 1961 na prvomajski paradi v Ljubljani. Oblečeni v Svilanitovih izdelkih, predvsem pa prvič v kopalnih haljah iz frotir blaga smo prekrižarili s tovornjakom, na katerem smo stali v novih čevljicah, vse glavne ljubljanske ulice. Da, tako je bilo včasih, ko še ni bili modnih sejmov, pa

je bil to edini način prikazovanja naših izdelkov potrošnikom. Sončno, vendar mrzlo dopoldne nam je ostalo v lepem spominu in skromna žepnina, za ka-

tero smo si privoščili sendvič in čaj je bila nadomestilo za dandanašnjo bogato dnevnicu.

Ta parada je bila zadnja tovrstna v Ljubljani. Spominjam se tudi parad pred to, najbolj pa se mi je vtisnila v spomin iz leta 1959, ko smo si „manekenke“ morale pri frizerju na Svilanitov račun narediti imenitne trajne. Z drobno zvitim koderci smo maširale v paradi, oblečene v bluze iz voala, krila iz kravatnega blaga in plašče iz balonske svile.

Sodelavka Melita si je morala kot nadobudni tekstilni tehnik vzorec za blago sama izrisati in

blago tudi sama stkati. Njena črno bela tkanina je služila za imenitno večerno obleko.

V novih salonarjih z visoko peto, ki so bili takrat najbolj gosposko obuvalo, smo prepešali Ljubljano po dolgem in po čez. Pojasnila o tem, da so bile tanke pete od tlakovanih ulic uničene, verjetno ni potrebno dajati. Za nagrado in trud so bila prikazana oblačila naša, lahko pa smo preveč ekstravagantne izdelke zamenjale v Modnih oblačilih.

Ceprav se tisti čas nismo peljali na parado v luksuznem vozilu, temveč kar z javnim prevoznim sredstvom, z mrežo iz vrvi v roki, v kateri je bila skrbno v papir zavita naša garderoba, so bili to vendarle dogodki leta, ki nas še dandanašnji dan spominjajo na čudovite, neponovljive zlate čase.

FOTOArhiv

V Mekinjah leta 1956

20 let stara fotografija

„KAMNIŠKI TEKSTILEC“
LETNIK XX, ŠT. 1–2 1982
GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„SVILANIT“ KAMNIK
GLASILO UREJEUJE UREDNIŠKI ODBOR:
Alenka Doplihar, Stankovič Brane, Okorn Tomaž
Wiegele Bogo, Jerman Anton
Tehnični urednik: SKAMEN IVANA
Odgovorni urednik: BORIS ZAKRAJŠEK
NAKLADA: 800 IZVODOV
Tisk: Mestni muzej Idrija

